

BYLO NEBYLO - 14

Čtvrtek, 14. listopad 2013

Švédký stáhl vybraných událostí, jak šly dájí jinými. Dnešní menu: Ztratila hlavu pro lásku! Protošel pozdě, vyvráždili mu rodinu! Koukali do dalekohledu a vykopali poklad! Pšipojení k virtuální realitě! Zapšobil škodu za 30 000! V továrně na keramiku upekli černý diamant!

Pro spory s profesorem musel maturovat v zahraničí! Nepoádek a korupce na patentovém úřadu? Kvůli špatnému poásí seřán domorodci! Neštští na studentské koleji – napíchl spoluáka na kord! Pšeskoil koně naděl a ten se splšil! Bourec morušový na smetišti dájí! x x x 13.2.1542 – byla za cizoloství popravena pátá manželka Jindřicha VIII. Kateřina Howardová. Bylo jí dvacet, měla vznešedky, ádné peníze a mizerné vychování. Pocházela z mocného katolického šlechtického rodu Howardů.

Býti katolíkem v protestantské Anglii všdycky zavání malérem. Kateřina byla krásná, tmavovlasá a temperamentní. Málo ji hlídali, takže u od jejích 14 let se jejím životem vine ádka milenc, s kterými se ani moc netajila. Moaná si á kdy nemá jako dcera mladšiho a tudíš nemajetného vévodského syna ádné vyhlídky na slušný sátek, áe si alespo uáije. Stárnoucímu králi pšipomínala veselá a rozverná dvorní dáma jeho druhou áenu Annu Boleynovou, kterou si tak trochu popravil. Není divu, všdy Kateřina a Anna byly sestšenice. Zamiloval se stejnš jako lety a vzal si ji. Jenše mladá manželka nebyla z nemocného starce s hnisajícím všedem nijak zvlš na všti. A tak na scšu pšichází staronový milenec Thomas Culpepper, Jindřich v posluhovašíslo jedna. Co je v domš není praví moudré pšisloví. Kateřina nebyla ani moudrá, ani opatrná, navíc měla plný barák svšdkš svých pšedchozích i soušasných pletek všetnš jednoho bývalého milence, a tak nšjaká dobrá duše na ni áalovala u arcibiskupa. Arcibiskup áaloval králi. Král pšikázal vyšetovat. Milenec á. 1 byl mušen a rozštrcen, milenec á. 2 byl sšvšonšinu Kateřinina pšíbuzenstva pozavírali do áaláše (výborná zámka, jak se zbavit pár katolíků) a nakonec skonšila na popravišti i sama královna. 13.2.1692 – byla v údolí Glen Coe zmasakrována rodina skotských horalů MacDonaldů.

Kdyš na podzim roku 1688 pšisšonšel pšes Kanál na bratrskou návšívšvu Vilém III. Oranšský, a usadil se jak na anglickém, tak skotském tršnu, horalé z Vysošiny stranili nadále exkráli Jakobovi a otáleli s pšisšahou všnosti pšistšhovalci, jejíše deadline byla stanovena na 1. ledna 1692. Nejdéle otálel Alastair Maclain, n z Glencoe. Vyškával do posledního dne a to byla chyba. Ke kompetentní osobš dorazil sice všas, ale kompetentní osoba si nepšipadala dost kompetentní, a tak ho poslala ke kompetentní osobší osobš, no jak v tý pohádce o kohoutkovi a slepišce. Navíc byla hnusná zima, pošasí nepšálo cestování, a tak se stalo, áe nášelník pšisšahu slošil, ale pozdě. spokojený, áe pšedal svší slib a tudíše vše v pošádku, se vrátil domš. Mýlil se, nškteší vládní áinitelé z mošnost, jak skotským jakobitšm exemplárnš vysvštit, zaše je toho loket. Koncem ledna pšibyl do MacDonalдова do vojenský regiment pod záminkou výbšru daní. Celých átrnáct dní se tšili místní pohostinnosti. Za kuropšní dne 13.

února tasili své meše a vypukla genocida. Tšicet osm mušáš rodu MacDonaldů, z nichš nškteší ani nestihli vstát z pš bylo povrašdšno a dalšich átyšicet áen a dští zemšelo na podchlazení poté, co jim vojáci spálili domovy. – 50 svštelných let od Zemšv souhvšzdí Kentaura byl objeven dosud nejvštší bílý trpaslík, hvšzda pšezd Lucy (podle písnišky Lucy in the Sky with Diamonds), 10 deciliónů (1×1034) karátový diamant s pršmšrem 4000 km.

„Kávová áška diamantu z tohoto bílého trpaslíka by vášila 5 tun.“ 13.2.1992 – oficiální pšipo šESFR k Internetu, a to konkršnš šEVUT. Asi to tak bude, protoše si vzpomínám, jak jsem se tak nšjak na jašme 1992 pošítaš s inšenšrem Radouchem, já jsem vyšívala na diplomce a on si chatoval se svým synem v Americe. Jšíš, to byl krásnej chlap. Inšenšr Radouch samozšejmš, nikoli syn, ze syna byly vidšt akorát ty zelený písmer na monitoru. A od kdy jste pšipojení k internetu vy? 13.2.1691 – narodil se Antonín Koniš, ášský kazatel, misionšáš a cenzor, stršce áistoty ve jmšenu temna. Ke knihám mšl vztah uš od dštství, narodil se totiš v rodinš v jezuitskšm Klementinu :-). Základní i stšední vzdšání získal tamše a i do ášdu vstoupil. Podobnš jako fanatický fl dominikán Savonarola, který proslul svým pálením marnivostí, i Antonín Koniš myslel na dobro jiných. Horlivš kšal pštkrát dennš, nšmecky a ášsky, a ášsto se pší tom tak rozohnil, áe omdlel. „Bludné“ knihy nahrazoval katolickými, nš které „opravil“ – tu vytrhl list, tu kousek zašernil, tu vepsal text spršnšjší – a ostatní všonšinou odevzdával na biskupství, ášst z nich teatrálnš páčil – celkem zabavil prý áš 30 000 knih. Našonštšstí všscaron;echny nebyly nenávratnš ztraceny, ale od kašde z nich zachovaly exemplše, které byly v klšscaron;terech ulošeny do oddšlení „libri prohibiti“. 13.2.1758 – narodil se Josef Hardtmuth, rakouský architekt, vynálezce a pršmyslník, zakladatel firmy Kooh-i-noor. Rodinné ášemeslo – truhlšina – a láska k malování ho pšivedly k vynálezu grafitové tušky. Kdyš jsem býval a zasloušila jsem si, nadšil mi Ješíšek plechovou krabici s logem Kooh-i-nooru a sadou 24 pastelek uvnitšm. Ješíš, to byla radost rovnat si je podle ášsel a barev :-). A na pšdš mám schovanou krabici plnou tuh a tušek v široké škále tvrdosti (a také gum, versatilek, tuší a redisper…) po prastršci písмомalšíší. Po prastršci písмомalšíší mám téše schovaný krasopisnš napsaný a vymalovaný výšní list. Píše se na nšm: „ léta v ušení zdárnš pšestšál, dáno mu za vyušenou.“ 13.2.1942 – v koncentrašním táboše Mauthausen zemšel Otakar Batliška, ášský radioamatér, svštobšášník, spisovatel. Maminka mu umšela brzy, tatínek na nš rostl jako dšíví v lese. Fáma praví, áe ve 14 letech utekl z domova, ale není to pravda, na cesty vyrazil áš jako plnoletý. „Nemám kde spát, nemám co jíst, mám se výbornš. Ota“, poslal nedostudovaný gymnazista pohlednici z Argentiny. Deset let se Batliška toulal po svštš. Pracoval jako plavšík, kormidelník, radiotelegrafista na zaoceánských lodích, kovboj a zlatokop, ášidiš newyorského metra, obchodník se známkami v Londýnš i jako policista v šanghaji. (Jestli výšet všech jeho zamšstnání odpovídá realitš, je otázka, protoše na Batliškovš ášivotopisu významnš zapracoval fámotvšce Petr Sadecký. Z marketingových dšvodš vytvošil okolo Batliškova mládí obrovskou legendu, dodnes se nepodaštilo úplnš pšesnš odhalit, co z toho je mýtus a co pravda.) Z cest si svštobšášník Ota pšivezl 8 svšových jazykš všetnš indiánského jazyka guaraní a nepšebnou zásobu pšíbšhš. Po návratu do vlasti tšáško práci, nemšl maturitu. Zkoušel ršná zamšstnání, nabízel se tajné policii, pojišášoval psy, nakonec si

otevřel vlastní soukromou kabinu. V období nacistické okupace jako radiotelegrafista obstarával spojení s Londýnem. Byl výborný vypravěč. Přibíhaly, které na svých cestách zažil a vyslechl a volně vyprávěl, po týden co týden v časopise Mladý hlasatel. Jeho pamětní deska je umístěna v pražské Žitovské ulici na domě v údolí pod vyhledávanými křivkami. 14.2.1876 – kdy Graham Bell vynalezl telefon, mluví o jeho zmeškané hovory od Jára Cimrmana. 14.2.1779 – James Cook, britský mořeplavec a objevitel podnikl 3 průzkumné plavby kolem světa, první z nich zemřel. Přitom které? ;-) Cílem první výpravy bylo nalézt neznámý již kontinent Terra Australis (vědci věřili, že si plochy pevnin severní a jižní polokoule musí být rovny a že tedy na jihu m dosud neznámá pevnina velká jako Asie, nebo ne, pokud by tato neexistovala, Země by se otočila severním pólem dolů...), ovšem ukázalo se, že kandidát na tuto pevninu – Nový Zéland – je ve skutečnosti ostrov, lépe řečeno ostrovy dva. Na zpáteční cestě Cook prozkoumal východní pobřeží Nového Holandska, dnešní Austrálie, zabral je jako britskou državu a nazval Novým Jižním Walesem a jako bonus objevil několik nových ostrovů. Posádku mu zdecimovala malárie. Cílem druhé výpravy bylo rovněž pátrání po neznámé jižní pevnině. Dostal se až jižní polární kruh, ale místo pevniny narazil jen na ledovce. V teplejších vodách pak objevil souostroví Tonga, Nové Hebridy a Novou Kaledonii. Aby zabránil kurdejším, dával svým mužům pít citronovou šťávu, díky čemuž se pak britským námořníkům přezdívalo „limonáděři“. Cílem třetí výpravy bylo nalézt Severozápadní průjezd kolem Ameriky. Místo na jih naopak, šel na Havajských ostrovech smrt. Mezi domorodci panovala zrovna blbá nálada, už když lodě kapitána Cooka doplávaly k zastávce zásoby. Vzápětí přišel prudká bouře, která zahradila odplouvající lodě zpátky na Havaj... 15.2.1831 – v Praze na Klatovsku narodil se Josef Hlávka, český architekt a mecenáš. První polovinu života peníze vydával a druhou je rozdával. Vystudoval pražskou technickou a vídeňskou akademii výtvarných umění. O prázdninách si musel na kabinu vydávat, a tak se přitom též přeměnil na zedníkem. Projektovat a postavil bezpočet staveb, mimo jiné Zemskou porodnici v Praze. Stavěl dobře, rychle a levně, stal se milionářem. Založil a z velké části financoval Českou akademii věd a umění, postavil novou budovu Akademie výtvarných umění, hradil první kompletní překlad Shakespearova díla. Pro nemajetné studenty postavil koleje, které byly vybaveny vlastní kuchyní, pekárnou a kuchyní, kde se vařilo a kde si každý mohl vzít tolik chleba, kolik dokázal sníst. Studenti směli koleje užívat pod podmínkou, že ovládnou perfektně jeden cizí jazyk a umění. Dělali si vlastní majetek nadaci, která přeměnila nacismus, komunismus a funguje dodnes. Je to nejstarší nadace s nepřetržitou kontinuitou v České republice. 16.2.1862 – na ustavující valné hromadě byla v Panské ulici v Praze založena tělocvičná jednota Sokol. A od těch dob si Sokolové tykají, oslovují se „bratře“ a „sestro“, zdraví se „Nazdar!“, vyznávají heslo „Tužme se!“ a nosí kroj podle návrhu Josefa Máneše. V Sokole na galerii, kde máme zimní stělnici, jsou ve vitrínkách vystaveny různé dokumenty a fotografie z těchto pionýrských dob. Nejvíce mi líbí jeden dopis: Dovolují si tímto co nejuctivěji žádat Bratrský sbor cvičitelský o laskavé udělení stipendia. Bych tak zproč byl placen příspěvkem, co Vám přijít. Jsem nemajetný, takže prostě zvláště peněžních. Jsem úplně zachovalý, a udělení stipendia bych jen pilnou snahou se hleděl odplatit. Doufajíc, že moje žádosti moji vyhoví bude. Žádající V hluboké úctě bratr Josef Barták, štukatér

16.2.1937 – byl patentován nylon, umělé vlákno z uhlí, vzduchu a vody. Americký chemik Wallace Hume Carrothers, který pracoval v laboratořích DuPont, dostal za úkol vytvořit nový syntetický materiál na tvrdost pro kartáče. Nejdříve mu vyšel neopren. S tím se moc kartáčovat nedalo, tak vynalézal dál. A na podruhé se mu povedl nylon. Jako tvrdost na kartáče dobrý. Ale punochoy, milé dámy, punochoy! Prvních 5 milionů nylonových punocho bylo v květnu 1940 rozprodáno během několika hodin. Nylonová bratřička silona vymyslel za druhé světové války v laboratořích firmy Bafka ve Zlíně profesor Otto Wichterle. Mára Černá kronika